

USA aktsiaturg

Nelli Janson

investorkogukonna juht

Tänane seminar: tegutsemine USA aktsiaturul

- USA aktsiaturud
- Kauplemisajad / pühad
- Eel-ja järelturg
- Kuidas toimub kauplemine?
- Kuidas erineb Balti börsist?
- Mida on vaja USA aktsiaturule sisenemiseks?
- Kust hankida infot?
- Millal olen valmis kauplemiseks USA aktsiaturul?
- Näpunäiteid ja nõuandeid
- Küsimused

Kas teadsid, et...

- USA-s tegutseb hetkel **13 aktsiaturgu**
- Keskmisel kauplemispäeval vahetab omanikku ca **\$250 miljardi** väärtuses aktsiaid
- Elektroonilisel turul nagu NASDAQ ja BATS võtab orderi vastu võtmine ja täitmine aega **vähem kui 200 mikrosekundit**
- 1987. aastal, 19.10 (tuntud ka kui **Black Monday**) kukkus Dow Jones päevasiseselt **22,61%**, mis on suurim ajaloos
- Esimene NYSE-l noteeritud aktsia oli **Bank of New York** (1972)
- **Suurima käibega** kauplemispäev NYSE-l oli 4.01.2001, kui omanikku vahetas **üle kahe miljardi aktsia** ja **vaikseim päev** oli 16.03.1830, kui kaubeldi ainult **31 aktsiat**.

USA aktsiaturg

- **NYSE** (NEW YORK STOCK EXCHANGE) on üks vanimaid (asutatud 1792) ja kõige suurem börs maailmas, kus on noteeritud 2400 ettevõtet, mille turuväärtus on üle 25 triljoni dollari.
- **NASDAQ** (National Association of Securities Dealers Automated Quotation) on maailma esimene elektrooniline börs (asutatud 1971), kus on noteeritud 3100 ettevõtet, mille turuväärtus on üle 18 triljoni dollari.
- **AMEX** oli kuni NYSE Euronexti ülevõtuni suuruselt kolmas börs, kus kauplevad võrreldes eelpool toodud börsidega väiksemad ettevõtted.

NYSE on oksjoniturg, kus toimub oksjon iga päev kauplemissplatsil ehk kauplemise eest vastutavad maaklerid toimides vahelülina investori ja turu vahel (ostu- ja müügi korralduste sobitamine)

NASDAQ on edasimüüjate turg (dealers market) ehk tegemist on elektroonilise börsiga, kus tegutsevad turutegijad.

Tähtsamad indeksid

Dow Jones Industrial Average (DJIA)

on maailma tuntumaid aktsiaindekseid, mis koosneb 30-st erinevaid sektoreid esindavast USA suurte ja tuntud ettevõtte aktsiatest, millega kaubeldakse peamiselt NYSE-l.

S&P 500 (Standard & Poor's 500) (SPY)

on firma Standard & Poor'si aktsiaindeks, mille alla kuulub 500 USA börsidel noteeritud suurettevõtet. S&P 500 nimekirja võtmisel võetakse arvesse ettevõtte tähtsust USA majanduses, finantsolukorda ning likviidsust.

NASDAQ-100 on indeks, mis koosneb 100 suurimast kodumaisest ja rahvusvahelisest mitte-finants ettevõttest, mis on noteeritud NASDAQil.

Kauplemine USA aktsiaturul

- USA aktsiaturg on **väga likviidne**, mis on ka selle peamine erinevus teiste ja eriti Balti börsi vahel.
- USA aktsiaturul on esindatud mitmed **rahvusvaheliselt tuntud ettevõtted**
- Mahud on suurusjärgus, mis meelitavad kohale **suured fondid**.
- Baltikumi päevakäive ca 1 miljon EUR ja NYSE ca 170 miljardit USD
- Väga **efektiivne** (aktsiad on tundlikud iga infokillu suhtes)
- Aktsiaid saab ka **lühikeseks** müüa (short selling)
- **Suurem valik** finantsinstrumente (futuurid, optsioonid, ETF-d, FX)
- Inglise keele oskus võimaldab USA börsil kauplevate ettevõtete aktsiate kohta leida piisavalt infot

Kauplemisajad

Ametlik kauplemisaeg on **alates 9.30 AM kuni 4.00 PM kohaliku aja järgi.**

Eesti aja järgi algab kauplemine **16.30 kuni 23.00**

Eelturg (11.00-16.30) / Järelturg (23.00-03.00)

TURG SULETUD

New Year (1.jaanuar)

Martin Luther King, Jr. Day (17. jaanuar)

President's Day (21. veebruar)

Good Friday (liikuv püha)

Independence Day (4.juuli)

Labor Day (5. september)

Thanksgiving Day (novembri neljas neljapäev)

Christmas Day (26. detsember)

Räägime USA eel- ja järelturust

Eelturu / järelturu eripärad:

suured ostu-müügi hinnavahemikud,
vähene aktiivsus / volatiilsus, madalad käibed

- Ettevõtted teatavad oma kvartalitulemused alati turuvälisel ajal
- Ei saa kasutada turuorderit ehk eraldi tähelepanu tuleb pöörata orderitüübile

Eelturu / järelturu eelis:

enamus turuosalisi on eemal, on võimalik saada soodsamat hinda, on aega teha eeltööd

Eelturu / järelturu ohud:

võib osta / müüa liiga kõrgelt / madalalt,
liikumised kaootilised, väike käive

Börsil kaubeldavad fondid

Exchange Trader Fund (ETF)

etfconnect.com

ETF-de võrdlemine

etfguide.com

ETF-de uudised, võrdlus

Mõned näited:

- EWJ – Jaapani Nikkei indeks
- RTH – Jaekaubandus
- XLF – Finants
- SLX – Teras
- SLV – Hõbe
- GLD – Kuld
- SPY – S&P 500
- USO – Nafta

Alates 2018. aastast ei ole EU liikmesriigi jaeinvestoril enam võimalik USA ETF-e kaubelda.

Need ahvatlevad ja ohtlikud võimendusega ETF-d...

- Pro ProShares Ultra Silver ETF (**AGQ**)
- Direxion Daily Gold Miners Bull 2x Shares ETF (**NUGT**)
- Direxion Daily Gold Miners Bear 2x Shares ETF (**DUST**)
- Direxion Daily Financial Bull 3X Shares (**FAS**)
- Direxion Daily Financial Bear 3X Shares (**FAZ**)
- ProShares Ultra VIX Short-Term Fut ETF (**UVXY**)

OTC (*over the counter*)

- Nimekirjas on väikesed ettevõtted
- Enamasti (mitte alati) on tegemist ettevõtetega, mis on Nasdaq'i nimekirjast maha võetud.
- Regulatiivsed nõuded on oluliselt nõrgemad ja sellest tulenevalt on OTC-l kauplemine ka märgatavalt riskantsem.

Mis on kauplemine?

**Erineb investeerimisest
ajahorisondi pikkuse poolest:**
positsioone hoitakse mõnekümnest
sekundist kuni mõne päevani

Eristatakse erinevaid kauplemisstiile

Investeerimine – pikk ajahorisont,
lühiajaline hinnamuutus
ei oma olulist tähtsust

Millist platvormi kasutada (USA turg)?

Trader

Tahan aktiivselt kaubelda (madalad teenustasud, lai turgude ja instrumentide valik, päevakaupleja reegel)

Broker

Tahan valuutaga kaubelda (Teenustasud kallimad, instrumentide valik piiratud, haldustasu puudub, FX, CFD, võimalused piiratud, dividendide tulumaks kõrgem)

Väärtpaberikonto

Tahan investeerida / paar tehingut kuus (internetipank):
Teenustasud kallimad, võimalused piiratud, päevakaupleja reeglit pole)

Orderi tüübid

Limiit – LMT

ost või müük kindlaks määratud või sellest parema hinnaga, order võib jääda täitamata

Turuhinnaga – MKT

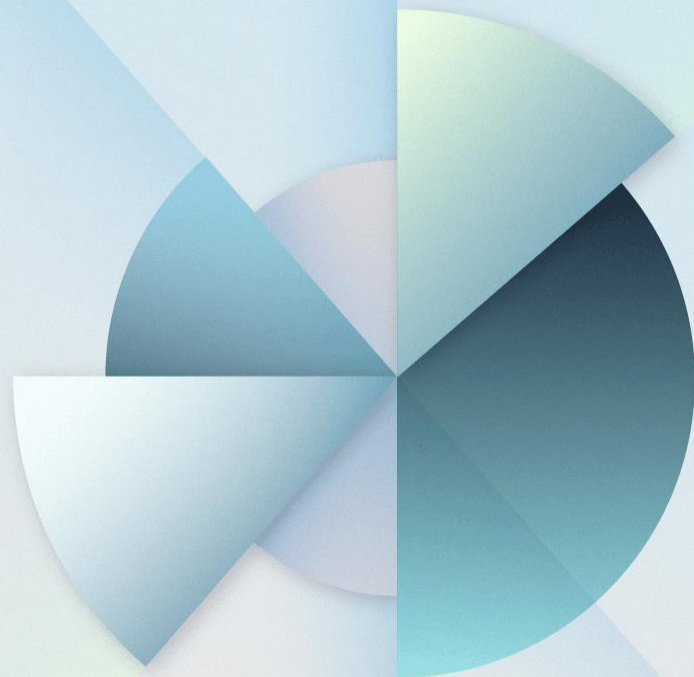
ost või müük turul hetke parima hinnaga, order täidetakse kindlasti

Stopp – STP

turuhinnaga order saadetakse börsile juhul, kui määratud hind saavutatakse või läbitakse

Stopp limiit – STP LMT

limiithinnaga order saadetakse börsile juhul, kui määratud hind saavutatakse või läbitakse

Tahan investeerida USA aktsiatesse ...

- Väärtpaberikonto
- W-8BEN (15% dividendide tulumaksumäär)
- Aktsiad kauplevad dollarites (valuutavahetus)
- Ei saa kaubelda USA ETF-de ja LP tüüpi ettevõtte aktsiatega
- Tähelepanu orderi sisestamisel (täitmata order ja valuutavahetus)

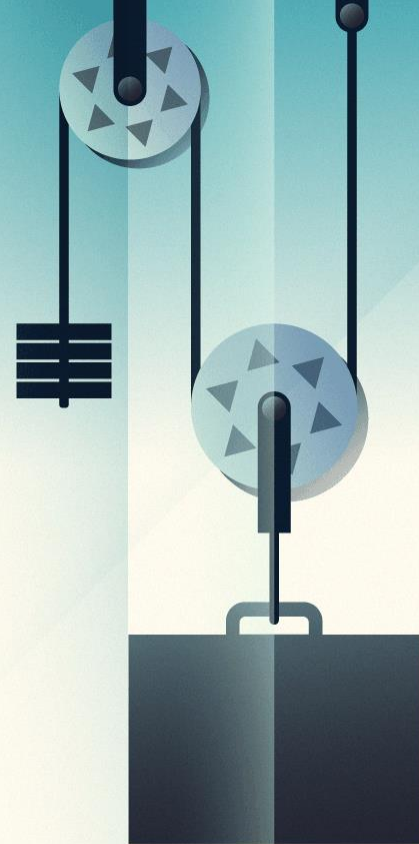
Virtuaalportfell

Virtuaalportfell

- Tee oma esimene proovitehing (internetipank)
- Testi oma strateegiaid

Aktsiamäng Börsihai

- Võrdle oma oskusi teistega
- Võida auhindu
- Kogu teadmisi

Börsihai algab taas

- Börsihai mäng algab **23.oktoober 2023**
ja kestab 3 nädalat (10.10.2023)
- Registreeruda saab mängule nädal enne
mängu algust ja **kogu mängu vältel**
- Kui soovid osaleda tiimiga, siis **märgi**
registreerudes oma meeskonna nimi
- Peaauhind **5000 eurot**.
Noortele (kuni 19. aastat) **1000 eurot**.

Juhised ihv.ee/hai

Artiklid ja muu info
facebook.com/borsihai

Informatsiooniallikad

- Briefing.com
- Trade The News (TTN)
- Fly On The Wall
- Foorumid, blogid
(LHV finantsportaal,
Notable Calls, ZeroHedge,)
- YahooFinance.com
- Wall Street Journal
- Bloomberg
- Reuters
- The Mootley Fool
- Twitter
- Investing.com

Kokkuvõtteks

USA aktsiaturg on:

- maailma suurim ning pakub väga palju võimalusi nii aktsiate rohkuse kui erinevate finantsinstrumentide näol
- likviidne ning väga tundlik = hinnaliikumised võivad olla kiired ja äkilised
- parim turg sellele investorile / kauplejale, kes soovib osa saada maailma innovatiivseimate ja mastaapsemate ettevõtete edust
- avatud meile mugaval kellajal (sobib inimestele, kes tegutsevad aktsiaturul põhitöö kõrvalt)

Aitäh! Küsimusi?

Nelli Janson

investorkogukonna juht

nelli.janson@lhv.ee

Käesolevas seminaris esitatud materjale ei tohi käsitleda investeerimissoovituse või -nõustamisena ega kutsena väärtpaberite omandamiseks. Finantsteenuste ostmisel tutvu alati teenuse tingimustega ning konsulteeri oma finantsnõustajaga.

Fondidesse investeerimisel tutvu prospekti ja lihtsustatud prospektiga ning vaata lisainfot lhv.ee.

Investeeringufondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet fondi järgmiste perioodide tootluste kohta.